

simpel mur langs hele siden. Ved den sydlige del af muren ligger en liden tomt (c) 8,3 m lang og 5 m bred. Nordenfor hustomten b er et lidet opmuret rum, der støtter sig til en fjeldvæg. Dette bygværk skriver sig fra en nyere tid. I Snorre: Harald Haarfagres saga berettes, at en af de slagne smaakonger, kong Kjaatve, flyede til en holme, hvor der var en stor borg. Jeg har undersøgt alle øer og holmer i Hafrsfjord, men ikke fundet tegn til nogen bygdeborg paa disse. Ytreberg kan muligens i den tid have været omflydt af vand, og da den ligger ret i syd for det sted, hvor man antager, at Hafrsfjordslaget har staaet, saa er det al sandsynlighed for, at Ytreberg maa være den befæstede holme, der er nævnt i sagaen.

9. Lyngklædt rundhaug, der er opgravet i midten, hvor en stor sten ligger blottet. Haugen er nu 10 m i tvermaal og 0,7 m høi.
10. Udjævnet haug. Under en helle fandt man for flere aar siden brudstykker af en urne samt et spyd. Dette blev bortkastet.
11. Udjævnet haug, der har været ca. 9 m i tvermaal og 1 m høi. Den blev udjævnet for et par aar siden af haugens ejer, som ikke havde lagt mærke til, om der havde været oldsager i haugen. Da jeg kom til stedet, fandt jeg et økseblad af yngre jernalders form liggende paa marken lige i nærheden af det sted, hvor haugen havde ligget. (S. M. 2396).

Grannes:

1. Baadnøst 10 m langt og 3,5 m bredt.
2. Græsklædt rundhaug, der for lang tid siden er udgravet paa flere steder. Den er nu 16 m i tvermaal og 1,5 m høi.
3. Liden rundhaug, 3,5 m i tvermaal. Den er lidt udgravet i toppen.
4. Lyngklædt lav rundhaug af rullesten, 7,5 m i tvermaal og 0,5 m høi.
5. Rest af en lignende rundhaug. Begge ligger paa en liden fjeldknude.
6. Høstaktomt, firkantet, 8,5 m lang og 6 m bred.
7. Hustomt, 8,5 m lang og 5,5 m bred.

8. Liden græsklædt rundhaug, 5 m i tvermaal. Den er gravet tvers igjennem.
9. Bundlaget af en rundhaug, ca. 8,5 m i tvermaal og 0,5 m høi med udhulning i midten. Lige ved siden af ligger bundlaget af en rundhaug nær 6 m i tvermaal.
10. Levning af en rundhaug, der ganske er udgravet. I midten sees et aabent kammer af lodret staaende heller, 2,5 m langt og 2 m bredt. Haugen skal være udgravet for lang tid tilbage.
11. Udjævnet rundhaug, der var 16 m i tvermaal. Den blev ganske udjævnet ved anlægget af den nye vej, hvortil haugens sten blev anvendt til fyld. I den østre kant straks udenfor haugen fandtes for 3 aar siden en gravurne af grusblandet ler (S. M. 2040). Den stod nedgravet i jorden mellem 4 stenheller og dækket af en overhelle. Lige vestenfor denne haug laa 3 smaa hauger, der ligger i retning fra nord mod syd. En var ca. 6,5 m i tvermaal.
12. To udjævnede smaa hauger, der begge er taget til vejfyld. I den ene blev fundet brændte ben.
13. Udjævnet rundhaug, der ligeledes blev taget til vejfyld. Den var 8,5 m i tvermaal og vel 1 m høi.

Paa Grannes er tidligere fundet en hammer af sten (S. M. 2004) i den nye gaardsvej til Grannes hovedgaard.

